

การประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

An Evaluation of Stroke Information Resources on the Internet

ศิริลักษณ์ แซ่บ่าง*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (2) เพื่อวิเคราะห์สารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคการออกแบบ และด้านการนำไปใช้ประโยชน์ (3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีต่อการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ประชากรที่ใช้ศึกษาคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งสิ้น 116 คน โดยใช้สูตรตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในด้านเนื้อหา เทคนิคการออกแบบ และการนำไปใช้ประโยชน์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่มีอิสระต่อกัน t test (independent samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว F test (one-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ใช้วิธีการ Least Significant Difference (LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ความคิดเห็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีต่อการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในภาพรวมและเฉพาะด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านเนื้อหา รองลงมาคือ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ และด้านเทคนิคการออกแบบ ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่มีต่อการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่มีเพศ ระดับการศึกษา อายุ ประสบการณ์การทำงาน และความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ตต่างกัน พบว่ามีความคิดเห็นต่อการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างกัน

* นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คำสำคัญ: การประเมินสารสนเทศ, โรคหลอดเลือดสมอง, สารสนเทศโรคหลอดเลือดสมอง, แหล่งสารสนเทศ, อินเทอร์เน็ต

Abstract

In this thesis, the researcher evaluates (1) stroke information resources on the Internet. The researcher also analyzes (2) stroke information resources on the Internet in respect to the aspects of contents, design techniques and utilization. Finally, the researcher studies (3) the opinions of selected registered nurses who provide care for stroke patients at tertiary referral hospitals under the jurisdiction of the Office of Permanent Secretary of the Ministry of Public Health and who also evaluate stroke information resources on the Internet.

The research population consisted of 116 registered nurses who work as providers of care for stroke patients at tertiary referral hospitals under the jurisdiction of the Office of the Permanent Secretary of the Ministry of Public Health. On the basis of extrapolating from the Krejcie-Morgan table, the researcher was able to determine that the proper sample size would be 90 subjects. The instrument of research was a questionnaire eliciting data concerning the evaluation of stroke information resources on the Internet in the aspects of contents, design techniques and utilization. Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of percentage, mean and standard deviation. Hypothesis testing was conducted using the independent samples *t* test and *F* test (one-way ANOVA) techniques. In cases in which differences were found at the statistically significant level of .05, the researcher utilized the least significant difference (LSD) multiple comparison method for purposes of analysis.

Findings are as follows:

1. The opinions of the registered nurses under study concerning the evaluation of stroke information resources on the Internet in an overall picture and in each aspect were evinced at a high level. The aspect of contents had the highest mean. Next in descending order were utilization and design techniques.

2. In comparing the opinions of the registered nurses under investigation towards the evaluation of stroke information resources on the Internet by reference to differences in gender, age, work experience, educational level, and frequency of Internet use, the researcher found no concomitant differences in respect to their opinions.

Keyword: Evaluation of information, Stroke, Stroke information, Information resources, Internet

บทนำ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตความเป็นอยู่ด้านต่าง ๆ ของประชาชน โดยเฉพาะการใช้งานอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยกำลังแผ่ขยายเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการสำรวจการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2556 โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าจำนวนประชากรที่มีอายุ 6 ปีขึ้นไป ทั้งสิ้นประมาณ 63.3 ล้านคน มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 18.3 ล้านคน หรือร้อยละ 28.9 และเมื่อพิจารณาแนวโน้มการใช้งานอินเทอร์เน็ตของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ระหว่างปี 2552-2556 พบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 20.1 (จำนวน 12.3 ล้านคน) เป็นร้อยละ 28.9 (จำนวน 18.3 ล้านคน) (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556) นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตยังเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นแหล่งความรู้ที่รวบรวมอยู่ในรูปของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่มีลักษณะเป็นใยแมงมุมที่มีการเชื่อมต่อถึงกันระหว่างเครือข่ายทั่วโลก ทำให้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลได้ในเวลาอันรวดเร็ว ได้รับข่าวสารที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่วทุกมุมโลก โดยที่ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางทำให้เกิดการติดต่อสื่อสารอย่างรวดเร็วและมีบริการต่าง ๆ ที่หลากหลายผ่านเว็บไซต์ (พันจันทร์ ธนวัฒน์เสถียร และปิยะ นากสงศ์, 2551, หน้า 1) ซึ่งแบ่งเป็นการบริการสื่อสารข้อมูล (communication service) เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (electronic mail) สนทนาบนอินเทอร์เน็ต (instant message) กระดานข่าวหรือเว็บบอร์ด (web board) สื่อทางสังคม (social media) และการบริการสารสนเทศ (information service) เช่น ข้อมูลข่าวสาร (world wide web) เครื่องมือค้นหาข้อมูล (search engine) การโอนย้ายไฟล์ (file transfer protocol) (ดวงพร เกียงคำ, 2551, หน้า 18-19)

สารสนเทศที่จัดเก็บและเผยแพร่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีเป็นจำนวนมากและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Netcraft, 2014) รวมทั้งสารสนเทศที่เกี่ยวกับทางสุขภาพ ที่มีการพัฒนารูปแบบและเนื้อหาใหม่ ๆ อย่างหลากหลาย เผยแพร่บนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญที่ช่วยในการพัฒนาสาธารณสุข ทั้งในด้านการรักษาพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุม ป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพร่างกาย โดยผู้ใช้บริการที่ต้องการแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ สามารถค้นคว้าหาข้อมูล คำแนะนำ การประเมินสุขภาพ การรักษาเบื้องต้น และข้อมูลทางการแพทย์ ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถเพิ่มพูนความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ เห็นทางเลือก และสามารถตัดสินใจในการดูแลสุขภาพของตนเองและบุคคลในครอบครัว ดังนั้นสารสนเทศทางสุขภาพบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ถือเป็นข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะสารสนเทศทางสุขภาพในโรคที่เป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญของโลกและประเทศไทย เช่น โรคหลอดเลือดสมอง

โรคหลอดเลือดสมอง (Cerebrovascular disease, stroke) หรือโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต เป็นโรคทางระบบประสาทที่พบบ่อย และเป็นปัญหาทางสาธารณสุขที่สำคัญของโลกและประเทศไทย องค์การอนามัยโลกได้ประมาณการว่าทุกปีจะมีผู้ป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมองกว่า 15 ล้านคนทั่วโลก โดยมีผู้ป่วยประมาณ 5 ล้านคน พิกการถาวร และอีกกว่า 5 ล้านคน เสียชีวิต ซึ่ง 2 ใน 3 ของผู้เสียชีวิตอยู่ในประเทศกำลังพัฒนา

และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2563 ทั่วโลก จะมีผู้ป่วยเพิ่มขึ้นอีก 2 เท่า สำหรับประเทศไทย จากรายงานสถิติสาธารณสุขในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2551-2555) ของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่าอัตราการตายด้วยโรคหลอดเลือดสมองต่อประชากร 100,000 คน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์, 2556, หน้า 71) และคาดการณ์ว่า มีผู้ป่วยรายใหม่ในแต่ละปีไม่ต่ำกว่า 150,000 คน (สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์, 2554, หน้า 17) ซึ่งผู้ป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมองที่รอดชีวิตนั้น จะยังคงมีความพิการหลงเหลืออยู่ไม่มากนักน้อย เนื่องจากเนื้อสมองถูกทำลายไป และต้องใช้ชีวิตอย่างพิการตลอดช่วงชีวิตที่เหลือ ซึ่งความพิการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อมิใช่ต่อตัวผู้ป่วยเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติอีกด้วย และเป็นสาเหตุหลักของการสูญเสียปีสุขภาวะในปี 2552 (Disability adjusted life years: DALYs) นอกจากนี้ยังพบว่า โรคหลอดเลือดสมอง เป็นสาเหตุสำคัญของการสูญเสียอันดับ 3 ในผู้ชาย รองจากอุบัติเหตุจราจร และการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และเป็นอันดับ 2 ในผู้หญิง รองจากโรค เบาหวาน (สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ, 2556, หน้า 12)

ซึ่งบุคลากรทางการแพทย์ และผู้เกี่ยวข้องกับโรคหลอดเลือดสมอง ทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรต่าง ๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญ และมีการพัฒนาสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านการให้คำปรึกษา การตรวจวินิจฉัย และการรักษาพยาบาล ด้วยวิธีการใหม่ ๆ เพื่อให้การดูแลรักษาผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลมากขึ้น แต่เนื่องจากสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ผู้ใช้บริการจำเป็นต้องใช้เครื่องมือช่วยค้นหาสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ที่ให้บริการบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งเครื่องมือช่วยค้นหาที่รู้จักและนิยมใช้ในปัจจุบันคือ การสืบค้นหาสารสนเทศโดยใช้โปรแกรมค้นหา หรือกลไกการค้นหา (search engine) จากการใส่คำค้น หรือ Keyword ว่า “โรคหลอดเลือดสมอง” ได้จำนวนสารสนเทศจากเว็บค้นหา Google จำนวน 547,000 รายการ จากเว็บค้นหา Bing พบจำนวน 284,000 รายการ และเว็บค้นหา Yahoo พบจำนวน 153,000 รายการ เป็นต้น เห็นได้ว่าการสืบค้นหาสารสนเทศบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยใช้โปรแกรมค้นหามักให้ผลการสืบค้นหาเป็นจำนวนมาก และสารสนเทศที่ค้นได้อาจไม่ตรงกับความต้องการ หรือได้สารสนเทศที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการ อีกทั้งยังทำให้ผู้ใช้บริการเสียเวลาค่อนข้างมากในการเรียกดูสารสนเทศที่ละรายการ เพื่อเลือกสรรสารสนเทศที่คิดว่าตรงกับความต้องการมากที่สุด มีความถูกต้อง และความน่าเชื่อถือของข้อมูล ดังนั้นจึงเป็นเรื่องยากที่ผู้ใช้บริการจะรู้และเลือกแหล่งสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมอง เนื่องจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นระบบอิสระ ไม่มีผู้ควบคุมข้อมูลบางอย่างอาจไม่ถูกต้อง หรือถูกต้องเพียงบางส่วน หรือถูกบิดเบือนไปจากความเป็นจริง หรือไม่สามารถตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลได้ กล่าวคือผู้ใช้บริการไม่สามารถประเมินคุณค่าของสารสนเทศได้ จึงทำให้ได้ข้อมูลที่ผิดพลาด และเมื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ อาจเกิดอันตรายต่อตนเอง และส่วนรวมอย่างร้ายแรง

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหาเกณฑ์มาตรฐานสำหรับจัดทำและคัดกรองสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อให้บุคลากรทางการแพทย์ บรรณารักษ์ห้องสมุดทางการแพทย์ และประชาชน สามารถนำไปคัดเลือกและประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เหมาะสมได้ ถูกต้องทั้งในด้านเนื้อหา ด้านเทคนิคการออกแบบ และด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ผู้วิจัยหวังว่าเกณฑ์การประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการคัดเลือก และพัฒนาสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535 หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 90 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเพื่อศึกษาเกี่ยวกับการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยสอบถามพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ในโรงพยาบาลระดับตติยภูมิ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 90 คน โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในด้านเนื้อหา เทคนิคการออกแบบ และการนำไปใช้ประโยชน์ของสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่มีอิสระต่อกัน t test (independent samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว F test (One-Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ใช้วิธีการ Least Significant Difference (LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิจัย และการอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งได้ผลสรุป และอภิปรายผล พร้อมข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

จากการศึกษาการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุ 31-35 ปี มีประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีความถี่ในการใช้อินเทอร์เน็ต 5-6 วัน/สัปดาห์

จากผลการวิจัย ในส่วนความคิดเห็นที่มีต่อการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในภาพรวมทั้ง 3 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเนื้อหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปุญญศิริกา จารุสกุล (2555) วีรยุทธ์ จันทร์มหเสถียร (2552) และ Boklaschuk and Caisse (2011) พบว่า ผู้ดูแลรับผิดชอบสารสนเทศบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ความสำคัญในการเผยแพร่ด้านเนื้อหาของเว็บไซต์เป็นลำดับแรก เนื่องจากเป็นสิ่งที่ตรวจสอบและวัดความเป็นเว็บไซต์ที่ดีได้ง่าย รวมทั้งสามารถประเมินคุณค่าของเว็บไซต์ได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะสารสนเทศทางด้านสุขภาพ ควรมีความถูกต้องตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ มีความทันสมัย และมีความครอบคลุม สามารถเชื่อมโยงไปไปยังแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถกระจายข้อมูลสุขภาพถึงประชาชน ได้ตอบสนองนโยบายการส่งเสริมสุขภาพ และช่วยให้ประชาชนได้รับข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือ

ความคิดเห็นที่มีต่อการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านเนื้อหา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับโรคหลอดเลือดสมอง มีการอ้างอิง หรือระบุแหล่งข้อมูลของเนื้อหา และสามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังเว็บที่อ้างอิงได้ถูกต้องและสมบูรณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตรา วิชาช่วง (2545) พบว่า สิ่งสำคัญของการจัดทำเว็บไซต์ คือ เนื้อหาและข้อมูลต้องสอดคล้องกับหัวข้อเรื่องของเว็บ เนื่องจากเว็บไซต์จำนวนมากที่มีเนื้อหาไม่ตรงกับหัวเรื่องของเว็บ เช่น เว็บไซต์เกี่ยวกับโรคเบาหวาน แต่สารสนเทศที่ปรากฏบนเว็บไซต์เป็นข้อมูลที่แสวงหากำไรเป็นหลัก เช่น โฆษณาขายยาลดความอ้วน ทำให้ไม่ได้สารสนเทศตรงตามความต้องการ นอกจากนี้ เนื้อหาที่มีการอ้างอิง หรือระบุแหล่งข้อมูลของเนื้อหา จะเป็นการนำเสนอเนื้อหาสารสนเทศอย่างมีเหตุมีผล และถูกต้องตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ โดยเนื้อหาที่ถูกต้องต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักฐาน และการอ้างอิงหลักฐานทางการแพทย์เชิงประจักษ์ (Evidence-based medicine) ซึ่งรายละเอียดต่าง ๆ นี้ แสดงถึงความน่าเชื่อถือของเว็บไซต์ โดยเฉพาะสามารถเชื่อมโยง (link) ไปยังเว็บที่อ้างอิงได้ถูกต้องและสมบูรณ์ มีการปรับปรุงหรือติดตามใช้การได้ มีความเคลื่อนไหวของเว็บไซต์ที่เชื่อมโยงไว้อย่างสม่ำเสมอ และสามารถใช้งานได้ รวมทั้งเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ที่มีประโยชน์และเกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยเพิ่มคุณค่าให้กับสารสนเทศ

ความคิดเห็นที่มีต่อการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้านเทคนิคการออกแบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว รูปแบบและขนาดตัวอักษร มีความเหมาะสมอ่านง่าย รวมทั้งหน้าโฮมเพจมีความน่าสนใจ ทันสมัย สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ เจนจิรา อนันตกาล (2548) และ จิราพร ทศนานุสิทธิ์ (2545) ที่พบว่าความสามารถในการเข้าถึงได้ของเว็บไซต์ อยู่ที่การใช้เทคโนโลยีหนึ่ง ๆ ที่มีความสามารถในการค้นหาเนื้อหาได้เป็นอย่างดี ตัวอักษรที่ผู้ใช้งานต้องการ และตัวอักษรที่ใช้ต้องอ่านง่าย มีความชัดเจนกลมกลืนกับทุก ๆ หน้า และใช้ลักษณะตัวอักษรในจำนวนที่เหมาะสมกับเนื้อหา โดยตัวอักษรหัวเรื่องควรต่างจากเนื้อหา เพราะว่าตัวอักษรที่อ่านง่าย ชัดเจน จะทำให้เข้าใจข้อความ เรื่องราวต่าง ๆ เหล่านั้นได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็น

ความคิดเห็นที่มีต่อการประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ช่องทางในการรับข้อมูล ข่าวสาร และองค์ความรู้โรคหลอดเลือดสมองที่ทันสมัย ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้โรคหลอดเลือดสมอง ที่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ และแก้ปัญหา รวมทั้งเป็นช่องทางที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับโรคหลอดเลือดสมองได้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุกิตา โพธิ์กะสังข์ (2551) ผู้สร้าง/ผู้จัดทำเนื้อหาสุขภาพ ในเว็บไซต์สุขภาพประเภทต่าง ๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการให้ความรู้ด้านสุขภาพ โดยส่วนใหญ่จะเน้นเนื้อหาที่สร้างเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักดูแลสุขภาพของตนเอง และงานวิจัยของ วันวิสาข์ สุทธิบริบาล (2554) พบว่า วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศพยาบาลวิชาชีพคือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับวิทยาการใหม่ ๆ เนื่องจากพยาบาลวิชาชีพเป็นผู้ให้บริการพยาบาลแก่บุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยมีความรับผิดชอบต่องานในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และสติปัญญา เพื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่เฉพาะด้านของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อวิชาชีพที่ต้องเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีความรู้ตามหลักวิชาชีพเพียงพอสำหรับการตัดสินใจและแก้ปัญหาในการพยาบาลและช่วยเหลือดูแลผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ในการศึกษาค้นคว้า เพื่อช่วยในการสนับสนุนข้อวินิจฉัยทางการแพทย์ และพยาบาล สามารถใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานการพยาบาล และปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริการพยาบาลได้

ข้อเสนอแนะ

การประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต พบว่า สารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีจำนวนมาก ควรมีหน่วยงานผู้รับผิดชอบการกำกับดูแลสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีคุณภาพข้อมูลในเชิงการแพทย์และสาธารณสุข เนื่องจากโรคหลอดเลือดสมองเป็นโรคที่เป็นปัญหาสำคัญด้านสาธารณสุข ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคหลอดเลือดสมองเป็นเรื่องที่สำคัญ หากมีความผิดพลาดอาจส่งผลเสียต่อผู้ใช้สารสนเทศนั้นได้ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรมีการระดมสมอง เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหา โดยผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางต่าง ๆ ดังนี้

1. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความตระหนัก และให้ความสำคัญกับการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับโรคหลอดเลือดสมอง ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เพียงพอที่จะประเมินสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2. ควรมีหน่วยงานหรือองค์กร ที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านโรคหลอดเลือดสมองควบคุม และกำกับดูแลสารสนเทศโรคหลอดเลือดสมองบนระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3. บรรณารักษ์ที่ปฏิบัติงานในห้องสมุดทางการแพทย์ ควรมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาสุขภาพเบื้องต้น คำศัพท์เฉพาะทางการแพทย์ และประเภทงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อให้สามารถจัดบริการในรูปแบบต่าง ๆ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. พัฒนาระบบการจัดการความรู้โรคหลอดเลือดสมอง ซึ่งเป็นระบบที่มีการนำข้อมูลเข้าโดยการรวบรวมความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย มีการประมวลผลข้อมูลโดยการเชื่อมโยงกับข้อมูลอื่น ๆ และการแสดงผล ซึ่งผลที่ได้จากกระบวนการทำงานของแต่ละระบบจะเป็นผลผลิตหรือความรู้ที่ต้องการ

2. ศึกษาคุณภาพของสารสนเทศในโรคอื่น ๆ ที่เป็นปัญหาสาธารณสุขของประเทศไทย เช่น โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคความดันโลหิตสูง เป็นต้น โดยการประเมิน วิเคราะห์ สังเคราะห์ อย่างมีหลักเกณฑ์ ก่อนการนำข้อมูลมาใช้อ้างอิงเพื่อการศึกษาและการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

จิตรรา วิชาช่าง. (2545). *การออกแบบและพัฒนาเว็บเพจเพื่อการส่งเสริมสมุนไพรไทย*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิราพร ทศนานุสิทธิ์. (2545). *การวิเคราะห์เว็บไซต์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจนจิรา อนันต์กาล. (2548). *การศึกษารูปแบบโฮมเพจเว็บไซต์ทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ตรงตามความต้องการของผู้ใช้*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

ดวงพร เกียงคำ. (2551). *คู่มือสร้างเว็บไซต์ด้วยตนเอง* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โปรวิชั่น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2535). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.

ปญฺญดาริกา จารุสกุล. (2555). *ความคาดหวังและความพึงพอใจในเนื้อหา รูปแบบ และประโยชน์จากเว็บไซต์* <http://www.prd.go.th> ของเจ้าหน้าที่กรมประชาสัมพันธ์ในส่วนกลาง. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- พันจันทร์ ธนวัฒน์เสถียร และปิยะ นากสงค์. (2551). *ออกแบบและสร้างเว็บไซต์ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ซัคเซส มีเดีย.
- มุกิตา โพธิ์กะสังข์. (2551). *เว็บไซต์สุขภาพ การสื่อสารสุขภาพแบบมีปฏิสัมพันธ์ และคุณภาพข้อมูลในเชิงการแพทย์ และสาธารณสุข*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรยุทธ จันทน์มเสถียร. (2552). *การพัฒนาเกณฑ์การประเมินเว็บไซต์สถานีวิทยุเครือข่ายพันธมิตรวิทยุสถาบันอุดมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วันวิสาข์ สุทธิบริบาล. (2554). *การใช้สารสนเทศของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหมในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์. (2554). *แผนยุทธศาสตร์สุขภาพดีวิถีชีวิตไทย พ.ศ. 2554-2563*. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2557, จาก http://www.moph.go.th/ops/oic/data/20110316100703_1_.pdf
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์. (2556). *สรุปสถิติที่สำคัญ พ.ศ. 2556*. ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2557, จาก <http://bps.ops.moph.go.th/Healthinformation/สรุปสถิติที่สำคัญ%20พ.ศ.%202556.pdf>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2556). *สำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2556*. ค้นเมื่อ 15 ธันวาคม 2556, จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/icthhRep56.pdf>
- สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ. (2556). *ภาวะโรคจากปัจจัยเสี่ยงของประชาชนไทยในปี พ.ศ. 2552*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ครีเอทีฟ ญูรุ.
- Boklaschuk, K., & Caisse, K. (2001). *Evaluation of educational web sites*. Retrieved March 2, 2014, from <http://etad.usask.ca/802papers/bokcaisse/bokcaisse.htm>
- Netcraft. (2014). *March 2014 web server survey*. Retrieved March 24, 2014, from <http://news.netcraft.com/archives/2014/03/03/march-2014-web-server-survey.html>